

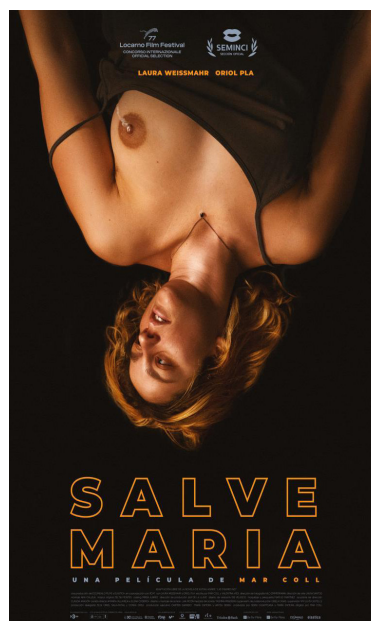
L'altra cara de la maternitat

Fa quinze anys, Mar Coll es va convertir en una de les pioneres de la nova generació de directors catalanes que hem vist emergir aquests darrers anys amb la seva òpera prima *Tres dies amb la família*. Coll projectava una mirada crítica sobre la burgesia catalana que va continuar explorant cinc anys després, encara que amb matisos diferents, a *Tots volem el millor per ella*. Amb la personalitat que va projectar en les seves pel·lícules, Coll es va convertir en un referent per moltes d'aquestes noves realitzadores com Clara Roquet, Elena Martín o Carla Simón, per citar-ne només algunes. L'última dècada, el treball de la directora s'ha centrat més en el món de la TV, amb sèries exitoses com *Matar al padre* i sobretot *Això no és Suècia*, una de les sèries catalanes més premiades internacionalment. Coll ha compaginat sempre l'activitat creativa amb la docència a l'ESCAC.

Per això és un esdeveniment que la directora barcelonina es torni a posar darrere la càmera per un llargmetratge cinematogràfic deu anys després de *Tots volem el millor per a ella*. I ho fa fent un gir força radical als components temàtics o fins i tot formals de les seves dues primeres obres. A *Salve Maria*, que es va presentar mundialment el mes d'agost al prestigiós Festival de Locarno i que acaba de guanyar el premi a la millor actriu a la Seminci de Valladolid, Mar Coll s'endinsa en terrenys pantanosos, desagradables i absolutament allunyats de qualsevol zona de confort. La seva tercera pel·lícula és un exercici de valentia admirable per afrontar una temàtica que ha estat com una mena de tabú en el món del cinema, o que almenys s'ha tractat en comptades ocasions: la depressió postpart i la maternitat viscuda com una experiència negativa, fins i tot traumàtica.

Per desenvolupar aquest material, Coll ha comptat amb la seva coguionista de confiança, Valentina Viso, i partint d'una adaptació molt lliure de *Las madres no*, una novel·la de l'escriptora basca Katixa Agirre publicada el 2019, ha construït un film agosarat, incòmode de veure però que reflecteix una realitat viscuda per moltes dones que la societat -i per extensió el cinema- ha amagat o obviat. Per què la maternitat s'ha associat sistemàticament a una experiència plena i positiva, es pregunta Coll, i per què l'audiovisual s'ha encarregat de projectar sistemàticament només un vessant d'aquesta experiència? *Salve Maria* continua així una certa tendència en el cinema espanyol recent de mirar obertament a altres punts de vista en la relació de la dona amb l'experiència de ser o no ser mare. Ho vam veure fa un parell d'anys a *Cinco lobitos* d'Alauda Ruiz de Azua i aquest mateix any a *Mamífera* de Liliana Torres, que també trencaven el patró socialment preestablert de l'experiència maternal.

Però el que fa Mar Coll va molt més enllà. De fet, recorda molt a la primera part de *Tully* (2018), el film de Jason Reitman que ens presentava amb descarnat realisme l'estressant experiència maternal d'una estressada Charlize Theron, superada físicament i psicològicament. La protagonista de *Salve Maria* sembla una extensió d'aquell personatge, però Coll introdueix a més un element narratiu que fa encara més complexa

Salve Maria

Espanya, 2024

Direcció: Mar Coll

Guió: Mar Coll

Intèrprets: Laura Weissmahr, Oriol Pla, Giannina Fruttero

Durada: 111 min

Gènere: drama, thriller

Idioma: català

Data d'estrena:

01/11/2024

-i a la vegada més interessant- l'arquitectura del film, i és la seva dimensió d'escriptora. El paral·lelisme entre l'experiència traumàtica de l'estrès de la nova maternitat i l'obsessió del personatge pel cas d'una mare que va ofegar els seus bessons formen una combinació que dona lloc a un film amb múltiples capes i lectures. El llibre de Katixa Agirre es preguntava com és possible un infanticidi quan la societat ens ha fixat el rol de la mare com algú que dona vida. La pel·lícula de Mar Coll hi introdueix un altre element narratiu que té a veure amb el sentiment de culpa, amb trencar un altre tabú, el que una dona "es penedeixi" de quelcom irreversible com és el fet d'haver estat mare. I ho fa mentre aquest personatge que està immers en un tsunami emocional intenta construir i crear una ficció mirant d'entendre les raons d'aquella tragèdia amb la qual s'ha obsessionat i que acaba projectant d'una forma o altra en la seva pròpia vida.

Amb tot aquest material, d'una alta densitat emocional, Mar Coll construeix un film pràcticament sense concessions, que va al moll de l'os del que planteja, que transmet a l'espectador a la perfecció l'opressió, incomoditat i procés psicològic del seu personatge central. En aquest sentit, és un film visceral i immersiu, jugant amb habilitat amb elements com el muntatge i la banda sonora, i fonamentant-se en una interpretació molt física de Laura Weissmahr, una actriu relativament desconeguda, que és un gran descobriment. La complicitat directora/protagonista és absoluta i *Salve Maria* emergeix com una de les pel·lícules més interessants, inconformistes, arriscades i rellevants d'aquesta temporada cinematogràfica.

Paco Vilallonga

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona